

ЧИ ПАМ'ЯТАЄМО МИ НАШИХ ГЕРОЇВ?

З метою вшанування пам'яті громадського діяча, літературознавця, літературного критика, поета, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка, перекладача Івана Світличного з нагоди відзначення 80-річчя від дня його народження на кафедрі мовної підготовки були проведені тематичні круглі столи, лекції, вечори читання, присвячені літературній, науковій, публіцистичній, перекладацькій спадщині, та правозахисній діяльності неперевершеного майстра слова.

За участю викладачів на кафедрі мовної підготовки був організований круглий стіл, темою якого став "Життєвий та творчий шлях І.О. Світличного". Під час бесіди було обговорено нелегке життя поета, його внесок у національну історію.

Також викладачі кафедри підготували для студентів нашого університету лекції та літературні читання пам'яті Івана Світличного. Мета цих заходів полягала в тому, щоб ознайомити студентів з біографією та творчістю відомого українського діяча, розвинути шанобливе ставлення до нашого народу та його історії.

Під час проведення виховних заходів, пов'язаних із річницею зо дня народження І.О. Світличного, студенти щиро зацікавились постаттю видатного літературознавця, який зробив чималий внесок у розвиток української літератури, і може бути для них прикладом наслідування.

Світличний Іван Олексійович народився на Донеччині в селі Половинкине Старобільського району Луганської області 20 вересня 1929 року.

Тяжкого 1933-го року мати Івана Світличного подалася в наймишки на Донбас, аби тільки врятувати своїх дітей від голодної смерті. Батько Івана Світличного часто хворів, а потім, так сталося, що його забрали на фронт воювати. Тому ще з самого малечку Іванкові довелося допомагати матері і виконувати всю чоловічу роботу: косити, їздити на дахах вагонів по сіль, добувати паливо. Іван Олексійович ріс мужньою, сильною і відповідальною людиною.

1943 року Івана спіткало нещастя. Намагаючись підірвати фашистську машину, залишився без пальців на обох руках. Навіть така жаклива подія, як каліцтво, не зламала, а навпаки, загартувала парубка. Фізична вада не могла

перешкодити Іванові здобути освіту. Він навчився писати покаліченими руками і середню школу закінчив із золотою медаллю. Хоча й мати Івана Олексійовича сама була неписьменна, вона намагалась купувати синові всі необхідні книжки й заохочувала його потяг до знань.

У 1947 вступив на навчання на українське відділення філологічного факультету Харківського університету. В період навчання в університеті Іван Світличний брав активну участь у студентському житті, був відмінником освіти. Його переповнювала жага до знань, цікавило все нове й невідоме. Найулюбленішим його заняттям було читати книжки. Він завжди багато читав, ще в університеті почав збирати власну бібліотеку, не шкодуючи на це коштів, а часто, навіть відмовляючи собі в найнеобхіднішому - повноцінному харчуванні.

Іван Світличний не зупинився на досягнутому і згодом, після закінчення університету, вступив до аспірантури Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка.

Завдяки його наполегливій праці, цілеспрямованості, ерудиції ім'я Івана Світличного скоро стало відомим у широких літературних колах.

Іван Світличний працював в інституті літератури, інституті філософії, журналах «Дніпро» і «Радянське літературознавство».

Поет І.О. Світличний був натхненником руху «шістдесятників», неформальним духовним лідером. Учасниками руху були молоді поети, художники, історики, публіцисти. Основною метою цієї течії була боротьба з русифікацією та відродження національної культури.

Іван Світличний був настільки відкритою, щирою людиною, завжди вірною своїм принципам і переконанням, що легко став осередком руху «шістдесятників» і авторитетною особою для його учасників.

Але тогочасній радянській владі була не до впадоби діяльність і настроїв руху «шістдесятників» та Івана Світличного, зокрема.

За своє життя його двічі заарештовували за антирадянську пропаганду та агітацію, що полягала у виготовленні та поширенні самвидаву. Івану Олексійовичу довелося пережити сім років таборів суворого режиму та п'ять років заслання. Але жодні репресії не зла-

мали його, не похитнули його волю й віру, не примусили відступити від своєї правди.

В таборі він якось непомітно став авторитетом для всіх в'язнів, без огляду на їхній вік, національність, погляди. Іван Олексійович був настільки позитивною людиною і так любив життя, що навіть табір він розглядав як місце роботи в екстремальних умовах — перекладав, писав своє, редагував чуже.

Але все ж таки роки, проведені у тюрмах та висилках, не пройшли безслідно. Там Іван Олексійович загубив своє здоров'я. У жовтні 1992 року Івана Світличного не стало.

І.О. Світличний завжди стояв на стороні добра, порядності й любові до рідного слова та своєї Батьківщини. Він був українцем не тільки за походженням, а й за станом своєї душі.

*Рожко Ю.А., Муха Н.В.,
кафедра мовної підготовки*